

Latvijas Bibliotēku padomes sēdes protokols

2021. gada 13. oktobrī

Rīgā

Nr.7

Sēde notiek tiešsaistē

Sēdi vada:

Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdētāja

Dz.Šmita

Piedalās padomes locekļi:

Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēkas direktore

I.Aploka

Dobeles Centrālās bibliotēkas direktore

L.Augule

LLU Fundamentālās bibliotēkas direktore

I.Dobelniece

LNB Bibliotēku attīstības centra galvenā bibliotekāre

M.Jēkabsone

Latvijas Akadēmisko bibliotēku asociācijas

valdes locekle, Rīgas Juridiskās augstskolas bibliotēkas vadītāja

L.Gjortlere

Latvijas Bibliotekāru biedrības valdes priekšsēdētāja,

Kultūras ministrijas Arhīvu, bibliotēku un muzeju nod. eksperte

L.Langenfelde

Kultūras informācijas sistēmu centra direktors

A.Magone

Saldus pilsētas bibliotēkas direktore

A.Mežiņa

Latvijas Pašvaldību savienības Izglītības un kultūras komisijas

locekle, Ropažu novada Domes priekšsēdētāja

V.Paulāne

Valmieras bibliotēkas direktore

D.Rokpelne

Gulbenes novada bibliotēkas direktore

A.Sprudzāne

Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes

Latvijas Universitātes bibliotēkas direktore

M.Saviča

Latgales Centrālās bibliotēkas direktore

J.Šapkova

Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors

A.Vilks

Piedalās:

Kultūras ministrijas valsts sekretāres vietnieks

U.Zariņš

Kultūras ministrijas Arhīvu, bibliotēku un muzeju nod.vec.ref.

V.Bērziņa

Kultūras informācijas sistēmu centra projektu vadītājs

J.Ziediņš

LNB Tehnoloģiju departamenta direktors

J.Freimanis

LNB Bibliotēku informācijas sistēmu sektora vadītāja

I.Kurme

Nepiedalās:

Latvijas Skolu bibliotekāru biedrības valdes priekšsēdētāja,

M.Muižnieces Rīgas Mākslas skolas bibliotēkas vadītāja

B.Ervalde

Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas vadītāja

D.Pakalna

Protokolē:

L.Langenfelde

Darba kārtība:

1. Bibliotēku nozares aktuālie jautājumi.
2. Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisijas atzinumi.
3. Citi jautājumi.

1.§ Bibliotēku nozares aktuālie jautājumi

Uldis Zariņš informē par grozījumiem Bibliotēku likumā. Septembrī Saeimā 1.lasījumā tika pieņemts likumprojekts „Grozījumi Bibliotēku likumā” , tālāk virzot likumprojektu uz 2.lasījumu. Pamatojums grozījumu veikšanai ir izmaiņas Krimināllikumā par kriminālatbildību par ļaunprātīgiem nodarījumiem kultūras mantojuma priekšmetiem, tai skaitā arī bibliotēku krājumam. Līdz ar to Bibliotēku likumā ir nepieciešams definēt un iekļaut tiesisko regulējumu, kas attiecināms uz īpaši aizsargājumu bibliotēkas krājumu. Līdztekus tiek veikti arī tehniski grozījumi saistībā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu, aizstājot aizstāt vārdus „republikas pilsētas” ar vārdu „valstspilsētas”, kā arī papildināt Bibliotēku likumu ar tiesisko regulējumu, kas nosaka Latvijas Bibliotēku padomes sastāvu, darbības termiņu, kā arī to, ka Latvijas Bibliotēku padomes sastāvu apstiprina kultūras ministrs (līdz šim noteikts LBP nolikumā).

U.Zariņš informē par Kultūrpolitikas pamatnostādnes 20221.-2027.g. projekta virzību - dokuments patlaban atrodas saskaņošanas procesā ar Finanšu ministriju un Pārresoru koordinācijas centru. Iekavētā procesa dēļ ir ietekmējusies arī nozaru stratēģiju izstrāde. Kultūrpolitikas pamatnostādnes plānots oktobrī iesniegt izskatīšanai Ministru kabineta sēdē, kā arī drīzumā iesniegt Rīcības plānu, lai līdz gada beigām Kultūrpolitikas pamatnostādnes 20221.-2027.g. tiktu apstiprinātas.

U.Zariņš izklāsta par KISC reorganizāciju, skaidro, ka visas funkcijas, kuras tiešā veidā neattiecas uz informācijas komunikāciju tehnoloģijām, tiek nodotas citām iestādēm, galvenokārt LNB, līdz ar to KISC reorganizācijas rezultātā kļūst par kultūras nozares atbalsta institūciju IKT jomā. Skaidro, ka KISC reorganizācija bibliotēku nozarei izmaiņas ir nebūtiskas. Ārzemju un nacionālo datubāzu abonēšanas funkcija tiks pārcelta LNB, taču līgumu slēgšana par datubāzu abonēšanu uz 2022.gadu vēl tiek slēgta ar KISC. Bibliotēku nozares informācijas sistēmas (Alise un ALEPH) arī turpmāk KISC uzturēs un sniegs tehnisko atbalstu, savukārt informācijas sistēmu fiziskā izmitināšana ir jau pārcelta uz LNB Datu centru. 3TD e-grāmatu bibliotēkas līgumattiecības ar izdevējiem turpina uzturēt KISC. Līdz šī gada beigām ir plānots sagatavot MK rīkojuma projektu pat KISC reorganizāciju un nākamajā gadā secīgi to izpildīt un veikt reorganizāciju. Līdz ar to notiks izmaiņas KISC un LNB nolikumos.

Dz.Šmita dod vārdi A.Magonem un A.Vilkam. A.Magone kopumā atbalsta reorganizāciju, vienlaikus uzsver, ka būtu nepieciešams garāks pārejas process. A.Vilks komentē, ka koncepcija par datubāzu pārvaldības pārņemšanu LNB ir saistīta arī ar IZM, jo ir bijušas sarunas par IZM atbalstīto datubāzu pārņemšanu un apvienot tās ar KISC administrētajām datubāzēm, izveidojot vienotu pārvaldības modeli. Jautā par IKT padomes iesaisti un viedokli jautājumā pat bibliotēku informācijas sistēmu turpmākās pārvaldības modeli un kad ir pieņemts lēmums, ka bibliotēku informācijas sistēmu pārvaldības funkciju arī turpmāk saglabās KISC. U.Zariņš atbild, ka oktobrī tiks sasaukta IKT padomes sēde un jautājums tiks iekļauts darba kārtībā. Uzsver, ka bija izveidota KISC reorganizācijas darba grupa, kura izskatīja jautājumus par bibliotēku sistēmu pārvaldību un darba grupā notika diskusija gan par modeli, kurā funkciju pārņem LNB, gan par modeli, kurā minēto funkciju saglabā KISC. Kultūras ministrija paudusi viedokli, ka bibliotēku informācijas sistēmu pārvaldības funkciju saglabā KISC. A.Vilks iebilst, ka jautājums nav pilnībā izdiskutēts, trūkst pamatotu argumentu. U.Zariņš apstiprina, ka darba grupas rezultāti tiks prezentēti IKT padomē. Dz.Šmita rosina arī LBP iepazīstināt ar darba grupas rezultātiem, argumentiem un lēmumiem. U.Zariņš atbalsta.

L.Gjortlere lūdz skaidrot situācija par sistēmas darbības pārtraukumiem, kas sākās 1. oktobrī un turpinājās vairākas dienas. Atbildi sniedz J.Freimanis, skaidrojot par LNB Datu centrā notikušo incidentu un pasākumiem, kas tika veikti, lai to novērstu. Par notikušo incidentu un iespējamo kompensāciju izsakās M.Saviča un I.Aploka. A.Magone sniedz atbildi.

U.Zariņš iepazīstina ar bibliotēku informācijas sistēmu attīstības iespējām. EU Attīstības un noturības atbalsta mehānisma ietvaros KM IKT jomā ir pieteikusi finansējumu 500 000 eiro bibliotēku informācijas sistēmas attīstībai. U.Zariņš uzsver, ka ir nepieciešama bibliotēku nozares diskusija par līdzekļu efektīvu izmantošanu. Iepazīstina ar iespējamajiem attīstības scenārijiem: 1) attīstīt pāreju no BIS ALEPH un ALMA akadēmiskajās bibliotēkās; 2) attīstīt BIS Alise publiskajās bibliotēkās; 3) ieviest vienu atvērtā koda risinājuma BIS visās bibliotēkās. U.Zariņš norāda, ka nepieciešams LBP viedoklis, kuru no piedāvātajiem attīstības virzieniem izvēlēties. A.Vilks komentē, ka BIS ALEPH pārstāvji ir sazinājušies ar LNB par ALMA iegādi. Uzsver, ka nepieciešama diskusija starp visām BIS ALEPH bibliotēkām vai tās būtu ar mieru pāriet uz ALMA. Skaidro, ka LNB būtu gatavi pāriet uz ALMA arī vieni paši.

J.Ziediņš sniedz ieskatu BIS attīstībā, kā vienu no iespējām aplūkojot pāreju uz jauno ExLibris produktu ALMA, kas ir pilnībā mākoņpakalpojumu bāzēta (ExLibris), skaidro priekšrocības un trūkumus, iespējamās izmaksas. A.Vilks mudina nebalstīties tikai uz vienu modeli, bet konceptuāli domāt par ilgtermiņa risinājumiem. J.Freimanis komentē, ka būtiski ir iepazīties arī ar BIS Alise attīstības plāniem. I.Aploka apstiprina, ka RSU bibliotēka atbalsta attīstību, bet ir svarīgi apzināt konkrētas izmaksas un saprast, ar ko bibliotēkai jāērķinās. Izsakās A.Sprudzāne un Dz.Šmita, uzsver ka nepieciešama rūpīgāka informācijas izvērtēšana, LBP lēmumu šobrīd pieņemt nevar.

Latvijas Bibliotēku padome nolemj:

Pieņemt informāciju zināšanai.

2.§

Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisijas atzinumi

Latvijas Bibliotēku padome, balsojot „Par” (14 balsis), „Atturas” (1 balss), „Pret” (nav) **nolemj:**

Akreditēt vietējas nozīmes bibliotēkas statusā sekojošas Limbažu Galvenās bibliotēkas metodiskās vadības reģiona publiskas bibliotēkas:

- Alojas pilsētas bibliotēku
- Limbažu novada Katvaru bibliotēku
- Ārciema bibliotēku
- Bīriņu bibliotēku
- Braslavas pagasta Vilzēnu bibliotēku
- Braslavas pagasta bibliotēku
- Lādes bibliotēku
- Lādezera bibliotēku
- Pāles bibliotēku
- Pociema bibliotēku
- Brīvzemnieku pagasta Puikules bibliotēku
- Bibliotēku “Sala”
- Skultes bibliotēku
- Staiceles pilsētas bibliotēku
- Stienes bibliotēku
- Straumes bibliotēku
- Umurgas bibliotēku
- Vidrižu bibliotēku
- Viļķenes bibliotēku
- Vitrupes bibliotēku
- Salacgrīvas novada bibliotēkas Svētciema bibliotēku

- Salacgrīvas novada bibliotēku
- Salacgrīvas novada bibliotēkas Ainažu bibliotēku
- Salacgrīvas novada bibliotēkas Korgēnes bibliotēku
- Salacgrīvas novada bibliotēkas Liepupes bibliotēku
- Salacgrīvas novada bibliotēkas Tūjas bibliotēku

3.§ Citi jautājumi

Dz.Šmita aktualizē jautājumu par pašvaldību publisko bibliotēku atalgojumu, uzsverot, ka no 2022.gada atalgojums tiks palielināts valsts kultūras iestāžu darbiniekiem un rosina Latvijas Bibliotekāru biedrību sagatavot vēstuli pašvaldību vadītājiem ar aicinājumu izvērtēt iespēju pašvaldību publisko bibliotēku darbiniekiem paaugstināt atalgojumu. I.Aploka uzsver, ka arī akadēmiskajās bibliotēku speciālistiem būtu jāpalielina atalgojums un rosina LBB sadarbībā ar LATABA sagatavot vēstuli un nosūtīt to gan pašvaldībām, gan augstskolu vadībai. V.Paulāne vērš uzmanību, ka nav iespējams visiem pašvaldību publisko bibliotēku speciālistiem noteikt vienādu atalgojumu, katrā pašvaldībā ir atšķirīga situācija un iespējas.

U.Zariņš informē par bibliotēku darbu ārkārtējās situācijas apstākļos. Bibliotēkas ir vienīgās kultūras iestādes, kur lietotāju apkalpošana notiek nedrošajā vidē. Lietotājiem tiek nodrošināta individuāla grāmatu apmaiņa un iespēja lietot datoru e-pakalpojumu izmantošanai. Skaidro, ka no 15.novembra obligāta prasība visiem bibliotēku darbiniekiem ir jābūt ar sadarbspējīgu vakcinācijas vai vīrusa pārslimošanas sertifikātu.

Latvijas Bibliotēku padome nolemj:

Nākamo sēdi organizēt attālināti ar balsojumu par akreditācijas ekspertu komisijas atzinumiem (datums tiks precizēts).

Sēdes vadītāja
Protokolētāja

Dz.Šmita
L.Langenfelde